



THE ASSAM GAZETTE

অসাধাৰণ

EXTRAORDINARY

প্ৰাপ্ত কৰ্তৃত্বৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

PUBLISHED BY THE AUTHORITY

নং 527 দিশপুৰ, বুধবাৰ, 30 জুলাই, 2025, 8 শ্ৰাবণ, 1947 (শক)

No. 527 Dispur, Wednesday, 30th July, 2025, 8th Sravana, 1947 (S. E.)

GOVERNMENT OF ASSAM

ORDERS BY THE GOVERNOR

MINES AND MINERALS DEPARTMENT

NOTIFICATION

The 29th July, 2025

eCF No. 263576/195.- In exercise of the powers conferred by section 9(B), 15 and 15A of the Mines and Minerals (Development and Regulations) Act, 1957 (67 of 1957) the Governor of Assam is hereby pleased to make the following rules further to amend the Assam District Mineral Foundation (Trust) Rules, 2020, hereinafter referred to as the principal Rules, namely:-

Short title and commencement 1. (1) These rules may be called the Assam District Mineral Foundation (Trust) (Amendment) Rules, 2025.

(2) They shall come into force on the date of their publication in the Official Gazette.

Amendment of rule 2 2. In the principal Rules, in rule 2, in sub-rule (1),

(i) in clause (b),

(a) for sub-clause (1), the following shall be substituted, namely :-

“(1) **Directly affected areas are the** villages and Gaon Panchayats or Urban Local Bodies (ULBs) within which the mines (both major and minor minerals) are situated and are operational. Such mining areas may extend to the neighboring village or town, block or district or even to a State as specified in the following manner,-

(i) an area within such radius from a mine or cluster of mines as may be specified by the State Government by notification;

- (ii) Villages or wards in which families displaced by mines have been resettled or rehabilitated by the project authorities;
- (iii) Villages or wards that significantly depend on the mining areas for meeting their economic needs and have usufruct and traditional rights over the project areas, for instance, for grazing, collection of minor forest produce etc. shall be considered as directly affected areas:

Provided that Directly affected area is an area within such radius from a mine or cluster of mines as may be specified by the State Government but shall not extend beyond 15 km from the boundary of the mines of mineral other than minor minerals.

- (b) for sub-clause (2), the following shall be substituted, namely :-

“(2) Indirectly affected areas are the areas beyond the directly affected area and within such radius from a mine or cluster of mines as may be specified by the State Government but not more than 25 km from the boundary of mines of both major and minor minerals, irrespective of whether they falls within the district concerned or adjacent district.”

- (ii) in clause (c),

- (a) in sub-clause (1), for sub-sub clause (iii), the following shall be substituted, namely :-

“(iii) Any other persons as appropriately identified by the concerned Gram Sabha or Urban Local Bodies in the directly or indirectly affected area.”

- (b) in sub-clause (2), in the third line, at the end, in between the word “rights” and the punctuation mark “.” the following shall be inserted, namely:—

“and whose livelihoods have been affected due to mining.”

- (c) in sub-clause (3), in the third line, at the end, in between the word “Sabha” and the punctuation mark “.” the following shall be inserted, namely :-

“or Urban Local Body (ULB) in directly or indirectly affected areas.”

- (d) in sub-clause (4), in the third line, after the word “communities”, the following shall be inserted, namely :-

“The list shall be revisited for updating at least once in every 5 (five) years.”

(iii) after clause (s), the following two new clauses shall be inserted, namely :-

“(t) **“Gram Sabha”** means a general assembly of all the adults in a village as group of villages who are eligible to vote.

(u) **“Nodal officer”** means an officer of the Directorate of Geology and Mining, Assam not below the rank of Deputy Director or a Senior Geologist who may be designated as the State Nodal Officer for District Mineral Foundation Trust (DMFT) and Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana(PMKKKY).”

Amendment
of rule 5

3. In the principal rules, in rule 5, for sub - rule (1), the following shall be substituted, namely:-

“(1) The Governing Council of the Trust shall consist of the following members, namely,-

Sl. No.	Designation	Members
1.	District Commissioner	Chairman
2.	Member of Parliament (MP) of Lok Sabha of Assam	Member
3.	Member of Parliament (MP) of Rajya Sabha of Assam	Member
4.	Member of Assam Legislative Assembly (MLA)	Member
5.	Chief Executive Officer of Zila Parishad for plain Districts and Principal Secretary, Autonomous Council for Sixth Schedule Districts	Member
6.	Superintendent of Police	Member
7.	District Officers from Public Works Department, Education Department, Health and Environment ,Forest and Climate Change Department	Member
8.	Authorized Officer of Directorate of Geology and Mining	Member
9.	3 (three) representatives from Gaon Panchayat out of which one shall be a woman	Member

10.	2 (two) representatives from Mining Lease holder	Member
11.	2 (two) representatives from NGOs or eminent persons or social workers	Member
12.	2 (two) representatives from Mining areas out of which one shall be a woman	Member
13.	District Development Commissioner for Plains District and Additional District Commissioner to be nominated by the District Commissioner for Sixth Schedule Areas	Member Secretary

- (2) The Chairman of the Governing Council and Managing Committee shall be the District Magistrate or District Commissioner of the district and no other person shall function as Chairman of the Governing Council or the Managing Committee.
- (3) In cases where there is one Member of Parliament (MP) in a district, the MP of the Lok Sabha of the district shall be a member of the Governing Council. In cases, where there is more than one MP of Lok Sabha in a district, all the MPs having mining affected areas as part of their constituency shall be members of the Governing Council.
- (4) If, the constituency of one MP of Lok Sabha falls in more than one districts, the MP of Lok Sabha shall be member of the Governing Council of all such districts where mining affected area is a part of his or her constituency.
- (5) the MP of Rajya Sabha from a State shall be a member of the Governing Council of one district selected by him or her. (The Rajya Sabha MP shall intimate name of the district selected by him or her to the Secretary in-charge of Mining Department of the State who in turn shall inform the District Magistrate or Deputy Commissioner concerned).
- (6) the Members of Legislative Assembly (MLAs) of the district having mining affected areas as part of their constituency shall be members of the Governing Council. In case, the constituency of one MLA falls in more than one districts, the MLA shall be members of the Governing Council of all such districts where mining affected area is a part of his or her constituency.

Amendment
of rule 7

4. In the principal rules, in rule 7,
- (i) for clause (1), the following shall be substituted, namely:-
“(1) The Governing Council shall meet at least twice in a year. The date of the meeting of the Governing Council shall be fixed as per the convenience of the Members of the Parliament who are members of the Governing Council.”;
- (ii) clause (2) shall be deleted.

Amendment
of rule 8

5. In the principal rules, for rule 8, the following shall be substituted, namely:-
“(8) The Managing Committee of the District Mineral Foundation (DMF) shall meet at least once in every quarter in a financial year and the meeting shall be convened as decided by the Chairman.

The Managing Committee shall consist of the following members, namely:-

Sl. No.	Designation	Members
1.	District Commissioner	Chairperson
2.	Assistant Geologist or Senior Geologist	Member
3.	1(One) Additional District Commissioner or District Commissioner or Sub Divisional Officer(Civil)	Member
4.	District Development Commissioner for Plain District and Additional District Commissioner to be nominated by the District Commissioner for Sixth Schedule Districts	Member Secretary
5.	Representative from Public Works Department (Executive Engineer), District Officer of Social Welfare Department	Member

Amendment
of rule 13

6. In the principal Rules, for rule 13, the following shall be substituted, namely:-
“(13) The Trust Fund shall be kept in one or more Public Sector bank or Scheduled Commercial Banks (except Foreign Bank) approved by the Reserve Bank of India for keeping such public funds only in the name of the Trust and all accounts shall be operated under the joint signatures of the Chairperson of the Managing Committee and any one other member of the Managing Committee nominated by the Chairperson. The Trust shall maintain the books of accounts of this Fund and this account or such fund shall be maintained separately from the Contribution Fund.”

Amendment
of rule 14

7. In the principal Rules, in rule 14,
 - (i) for sub-rule (1) , the following shall be substituted, namely:-
“(1)The overall development of the area affected by mining or mining related operations in accordance with the Five years perspective plan and Annual plan approved by the Governing Council of the Trust for the purpose.”
 - (ii) for sub-rule (2) , the following shall be substituted, namely:-
“(2)A minimum of seventy percent of DMF Funds shall be spent only in the Directly affected area as specified in rule 2(1)(b)(1).”
 - (iii) for sub-rule (3) , the following shall be substituted, namely:-
“(3) **High Priority Area-** At least seventy percent of the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) Funds shall be utilized for High Priority Areas as in the following, namely :-
 - (a) **Drinking Water Supply:-** Centralized purification systems, water treatment plants, permanent or temporary water distribution network including standalone facilities for drinking water, laying of piped water supply system.
 - (b) **Environment preservation and pollution control measures:-** Effluent treatment plants, prevention of pollution of streams, lakes, ponds, ground water, other water sources in the region, measure for controlling air and dust pollution caused by mining operations and dumps, mine drainage system, mine pollution prevention technologies, and measures for working or abandoned mines and other air, water and surface pollution control mechanisms required for environment-friendly and sustainable mine development. Identification of mineral-specific pollutants and their hazard potential may be done by involving reputed educational institutes or research institutions. The fund may be allocated for the identification of the hazards, setting up air quality monitors and displays, and undertaking measures for the implementation of the recommendations of the research.
 - (c) **Health Care:-** The focus shall be on people whose health is affected due to mining, creation of primary or secondary health care facilities in the affected areas. The emphasis shall not be only on the creation of the health care infrastructure but also on provision of necessary staffing (doctors or paramedical support staff), equipment and supplies required for making such facilities effective. To that extent, the effort shall be to supplement and work in convergence with the existing

health care infrastructure of the local bodies, State and Central government. The expertise available with the National Institute of Miners' Health may also be drawn upon to design special infrastructure needed to take care of mining related illnesses and diseases, mobile health care units in the mining affected areas. Group Insurance Scheme for health care may be implemented for mining affected persons.

- (d) **Education:-** Construction of School or College or vocational training institute buildings, additional class rooms, laboratories, libraries, art and crafts rooms, toilet blocks, drinking water provisions, residential schools, residential hostels for students of affected areas and teachers in remote areas, sports infrastructure, engagement of teachers or other supporting staff, e-learning setup, other arrangement of transport facilities (bus or van or cycles or rickshaws etc.) and nutrition related programs. Financial support to students of affected areas for pursuing education in government or government aided institutions of higher education.
- (e) **Welfare of Women and Children:-** Special programmes for addressing problems of maternal and child health, malnutrition, infectious diseases, etc. can be taken up under the PMKKKY.
- (f) **Welfare of aged and differently abled:-** Special program and medical support for welfare of aged and differently abled people and financial assistance to District Disability Rehabilitation Centres (DDRCs).
- (g) **Skill development and Livelihood generation:-** Skill development for livelihood support, income generation and economic activities for local eligible persons. The projects or schemes may include training, training kits, development of skill development center, incubation center, self-employment schemes, support to Self Help Groups and provision of forward and backward linkages for such self-employment economic activities, works to improve and showcase the arts and crafts of the affected people and areas, collection and processing of minor forest produce.
- (h) **Sanitation:-** Collection, transportation and disposal of waste, cleaning of public places, provision of proper drainage and Sewage Treatment Plant, provision for disposal of fecal sludge, provision of toilets and other related activities.
- (i) **Housing:-** Provision of pucca housing for mining affected people not covered under Central or State schemes.

- (j) **Agriculture:-** Activities related to agriculture, horticulture and agro forestry. Assistance to farmers through trainings, support to FPOs or collectives or cooperatives, support for setting up of food processing units, storage including cold storage, marketing facilities like market yards etc., plantation, processing of medicinal herbs.
- (k) **Animal Husbandry:-** Promotion of livestock, poultry, piggery, fishery, feed and fodder development and supporting innovation in animal husbandry, Farmers Producer Organizations (FPOs), Self Help Groups (SHGs), Farmer Cooperative Organisations (FCOs).
- (iv) in sub-rule (4) ,
 - (a) for the existing provision, the following shall be substituted, namely:-

“(4) **Other Priority Areas-** Upto thirty percent of the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) funds shall be utilized under the Other Priority sectors.”
 - (b) for clause (a), the following shall be substituted, namely:-

“(a)Physical Infrastructure:- Providing required physical infrastructure like roads, bridges, railways and waterways projects.”
 - (c) for clause (b), the following shall be substituted, namely:-

“(b)Irrigation:- Developing alternate sources of irrigation including check dams and diversion weirs, adoption of suitable and advanced irrigation techniques, assistance for micro irrigation facilities including drip irrigation, assistance for bore wells and pump energization.”
 - (v) for sub-rule (9), the following shall be substituted, namely:-

“(9)An amount not exceeding 5% of the Trust Fund actually received by the Trust in the financial year in a district may be spent by the trust as its administrative expenses”.
 - (vi) for sub-rule (10), the following shall be substituted, namely:-

“(10) A reasonable sum of annual receipt shall be kept as endowment as per rule 14A, sub-rule (3) of these rules.”

Insertion of
rules 14A,14
B and 14C

8. In the principal rules, after rule 14, the following new rules 14A,14 B and 14 C shall be inserted, namely:-

“General 14A.
guidelines (1).

Convergence of Schemes:- The developmental and welfare activities to be taken up under the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana

(PMKKKY) shall be, as far as possible, in the nature of complementing the ongoing schemes or projects being funded by the State as well as Central Government. Activities meant to be taken up under the 'polluter pays principle' should not be taken up under the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY). However, without prejudice to the powers of the Foundation, efforts shall be made to achieve convergence with the State and the District Plans so that the activities taken up by the Foundation supplement the development and welfare activities and are treated as extra-budgetary resources for the State Plan. The DMFs shall focus on convergence with ongoing central and state schemes for achieving the Sustainable Development Goals (SDGs) in mining affected areas. While formulating Schemes, DMFs shall give priority to achieving targets under Aspirational Districts Programme and Aspirational Blocks Programme.

- (2) **Project Management Unit:-** An amount not exceeding 5% of the annual receipts of the Foundation may be utilised for administrative, supervisory and overhead costs of the Foundation. As far as possible, no temporary or permanent posts shall be created under the District Mineral Foundation. Any creation of temporary or permanent posts and purchase of vehicle by the foundation shall require prior approval of the State Government. Minimum required staff may be engaged on contractual basis. In order to enhance the capacity of the DMFs and for effective utilization of DMF funds, the DMF with annual collection in the excess of Rs. 50 crores shall set up a Project Management Unit for planning, technical, accounting and monitoring support and the cost of such PMU may be met from administrative expenses. The PMU may engage required qualified manpower on contractual basis. Engagement of personnel for projects under the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) shall be purely contractual for a limited period only.
- (3) **Endowment fund:-** A reasonable sum not exceeding 10% of the annual receipts shall be kept as endowment fund for providing sustainable livelihood. The districts having

annual collection of Rs.10 crore or more shall maintain an endowment fund. The endowment fund may be invested in government securities or bonds and Fixed Deposits of Scheduled banks and other instruments as are permitted by the State Government. The endowment fund shall be used for creating and sustaining livelihoods in areas where mining activity has stopped due to any reason including exhaustion of mineral.

- (4) **Affected area in more than one district:-** If the affected area of a mine in one district also falls in the jurisdiction of another district (even if it is in another State), such percentage of amount collected from the mine by the Foundation, in proportion of affected areas, shall be transferred to the Foundation of the other district concerned for taking up the activities in such areas. A project that is for benefit of the affected area or people, but stretches beyond the geographical boundary of the district shall be taken up under the PMKKKY after obtaining prior approval of the State Government.

Five years
perspective
planning
and yearly
plan

- 14B. For complete coverage of all affected people or the areas in a systematic and time-bound manner and for proper utilization of funds for the implementation of works using District Mineral Foundation (DMF) funds, the following measures shall be essential for adopting long term planning, namely:-

- (1) The districts shall conduct a baseline survey through academic institutions or renowned organizations or agencies for perspective plan formulation. Gram Sabha or Local Bodies may aid in preparation of need assessment reports. The District Mineral Foundation (DMF) may also use the baseline survey undertaken by any Department, if available. The reference and major findings of the surveys shall be included in the Perspective Plans under Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) for the district.
- (2) Based on the findings and gaps as identified through the baseline survey or any such survey or assessment, the District Mineral Foundation (DMF) shall prepare a strategy for five years and the same shall be included in the Perspective Plan. The

five year Perspective Plan shall be prepared taking into account current balance available and likely accrual to the DMF over a period of five years. The five year Perspective Plan shall be disaggregated into year-wise action plans.

- (3) The five year Perspective Plan shall have separate sections on all priority sectors like drinking water, health, education, welfare of women and children, etc. and other sectors like roads, irrigation etc.
- (4) The five year Perspective Plan shall be approved by the Governing Council of the District Mineral Foundation (DMF) and displayed on the website of the DMF.
- (5) The Annual Plans of the District Mineral Foundation (DMF) to be approved by Governing Council each year shall be based upon the five year perspective plan and success achieved in fulfilling its targets in earlier years. The Annual Plans may include some other works and expenditures considered urgent in nature although not included in the perspective plan to a maximum extent of 10% of the annual plan.
- (6) The State Government may empanel renowned organization or agencies or universities for conducting the baseline surveys and preparing five year perspective plans.
- (7) The Governing Council shall approve the five years perspective plan and annual plan comprising of list of projects to be taken up in financial years.”

Restriction on transfer of DMF funds of the Districts

14C.

- (1) The provisions of section 9B of the Act shall be strictly adhered to in respect of utilisation of funds by the District Mineral Foundation.
- (2) No fund shall be transferred in any manner from the District Mineral Foundations to the State exchequer or State level fund or Chief Minister's Relief Fund or any other funds or schemes;
- (3) No sanction or approval of any expenditure out of the fund of the District Mineral

Foundation shall be done at the State level by the State Government or any State level agency.

- (4) No fund shall be spent outside the Directly or Indirectly affected areas within a district or for other than affected people as defined in sub-rule (1) of rule 2.
- (5) No fund shall be transferred in any manner from one district to another district except as mentioned in sub-rule (4) of rule 14A.
- (6) The approval of expenditure of funds from District Mineral Foundation (DMF) lies solely with the Governing Council of DMF. The State Government or State level Committee shall not have overarching authority on sanction of projects, approval of funds or expenditure and
- (7) The function shall be limited only to monitoring and effective implementation of projects sanctioned under Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY)."

Amendment
of rule 16

9. In the principal Rules, in rule 16,

- (1) after sub-rule (1), the following new sub-rule (1a) shall be inserted, namely: -

"(1a) The accounts of the District Mineral Foundation (DMF) shall be audited every year by a Chartered Accountant appointed by the DMF or in such other manner as the Government may specify and the report thereof shall be placed in the public domain along with the Annual Report."

- (2) for sub-rule (11), the following shall be substituted , namely: -

"(11)Annual Report of each District Mineral Foundation Trust shall be laid before the Legislative Assembly."

- (3) after sub-rule (11), the following new sub-rule (12) shall be inserted, namely:-

"(12) The Accounts of the District Mineral Foundation (DMF) shall be audited by the Comptroller and Auditor General (CAG) as per schedule decided by CAG."

Amendment
of rule 17

10. In the principal Rules, for rule 17, the following shall be substituted, namely:-

“State Level Monitoring

17. (1) The State Level Monitoring Committee shall be constituted with the following members, namely-

Committee

Sl. No.	Name	Designation
1.	Chief Secretary	Chairman
2.	Senior Most Secretary, Mines and Minerals Department	Member Secretary
3.	Senior Most Secretary or Representative of Finance Department	Member
4.	Senior Most Secretary or Representative of Transformation And Development Department	Member
5.	Representative of Ministry of Mines, Government of India	Member

(2) The powers and functions of the State Level Monitoring Committee shall be as follows, namely:—

- (i) The State Level Monitoring Committee shall monitor performance of DMFs and compliance of transparency norms, audit and annual report of District Mineral Foundations (DMFs).
- (ii) Power to arbitrate in any dispute arising during the functioning of the District Mineral Foundation Trust.
- (iii) The Directorate of Geology and Mining as entrusted by the State Government shall constitute a cell to be called “State Level Nodal DMF Cell” for monitoring activities of District Mineral Foundations (DMFs) in the State and shall act as the Secretariat to the State Level Monitoring Committee.
- (iv) The State Level Monitoring Committee shall meet at least twice in a year.”

Amendment
of rule 18

11. In the principal Rules, in rule 18,
- (i) for sub-rule (1), the following shall be substituted, namely:-

“(1) Works or goods may be procured by the DMF after following due procedure prescribed by the State Governments for such procurements preferably through the GeM portal.”
 - (ii) for sub-rule (5), the following shall be substituted, namely:-

“(5) Transfer of fund to all executing agencies and beneficiaries shall be through Direct Benefit Transfer (DBT) only into their Bank Account.”

Amendment
of rule 20

12. In the principal Rules, for rule 20, the following shall be substituted, namely:-
- “20.(1) Each Foundation shall prepare and maintain a website or a specific section on the website of the district administration on which, the following information shall be hosted and kept updated, namely:-
- (a) Details of composition of the Governing Council and Managing Committee of DMF .
 - (b) List of areas and people affected by mining (including periodic updation).
 - (c) Quarterly details of all contributions received from lessees and others.
 - (d) All meeting agenda, minutes and action taken reports (ATRs) of the DMF.
 - (e) 5 years Perspective Plan, details of investment of endowment fund, Annual Plans and budget, work orders and Annual Report within 30 days of issuance of the document.
 - (f) Online status of ongoing works ,implementation status or progress of all the projects or programs being undertaken under Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) shall be made available on the website, including description of work, details of beneficiaries, estimated cost, name of implementing agencies, expected date of commencement and completion of work, financial and physical progress up to the previous quarter etc.
 - (g) List of beneficiaries under various welfare programs.
 - (h) Voluntary disclosures under RTI Act.
- (2) Each Foundation shall display description of the project and amount sanctioned on a notice board at the project site.

- (3) Each Foundation shall carry out Information, Education and Communication (IEC) activities to create awareness schemes implemented under the Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) through social media, films, videos etc.
- (4) The District Mineral Foundation (DMF) shall share information pertaining to performance of DMF including deposit of funds and implementation of works to the State Government and Ministry of Mines, Government of India in the formats and the manner to be notified by the State Government.
- (5) The Central Government shall develop an online portal for facilitating administration of District Mineral Foundation (DMF) including approval of projects, release of funds and monitoring of implementation of the projects. Each DMF shall compulsorily sanction, release funds and monitor execution of projects through the online portal only from the date as may be notified by the Central Government.”

Insertion of
new rules
22,23 and 24

13. In the principal Rules, after rule 21, the following new rules 22, 23 and 24 shall be inserted , namely:-

“Duties
of the
Nodal
Officer

22. The Nodal Officer shall be responsible for,
 - (1) arranging co- ordination between the District Mineral Foundation Trust (DMFTs), the State Government and the Central Government;
 - (2) for monitoring the collection and utilization of District Mineral Foundation Trust (DMFT) fund of various districts and implementation of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) Projects as per guidelines;
 - (3) for making sure that all District Mineral Foundation Trust (DMFT) prepare the Annual five Years Plan, Annual Audit Reports and Annual Reports regularly;
 - (4) for submitting a compilation of Annual Report and Annual Audit Report taking inputs from District Mineral Foundation Trust (DMFTs) to the Mines and Minerals Department, for placing before the State Assembly or Cabinet.”

Grievance
Redressal

23. (1) The District Mineral Foundation (DMF) shall devise and implement a grievance redressal mechanism so that each grievance is redressed and a suitable reply is given to the complainant within 30 days of making a complaint to the Collector or any other officer as may be notified.
- (2) The State Government may, on receipt of any complaint or public grievance shall ensure that

each grievance is redressed by the District Mineral Foundation (DMF) and a suitable reply is given to the complainant within the stipulated timeframe.

- (3) The Central Government may, on receipt of any complaint or public grievance regarding improper utilization of District Mineral Foundation (DMF) funds, poor implementation of projects or violation of Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) guidelines shall,
 - (i) refer the complaint to the State Government for submitting a detailed Action Taken Report within two months from receipt of reference from the Government of India;
 - (ii) alternatively, if it considers fit, the Central Government may get an inquiry conducted by a Central team or any third party on such complaint;
 - (iii) on receipt of the Action Taken Report by the State Government or report of the Central Team or the third party, the Central Government shall direct the State Government to take necessary corrective measures within one month of receipt of such direction and to submit a report on implementation of the corrective measures.

Compliance
Mechanism

24. In case, a District Mineral Foundation (DMF) ,-

- (i) fails to maintain an endowment fund as per sub- rule(3) of rule 14A;
- (ii) transfers any fund in violation of rule 14C;
- (iii) fails to comply with any of the clauses as per rule 20;
- (iv) fails to get the accounts audited as per rule 16 ;
- (v) fails to prepare and publish annual report as per rule 16;
- (vi) fails to follow directions of the State Government as per rule 23, then the State Government shall direct,
 - (a) suspension of sanction of any or all new works or execution of any or all of

already sanctioned works and or suspension of release of funds for any or all the works by the bank (s) where the District Mineral Foundation (DMF) fund is deposited or the bank account of the executing agencies where funds have been transferred from District Mineral Foundation (DMF);

- (b) after being satisfied that necessary corrective measures have been taken, withdraw such suspension;
- (c) in case any direction under (a) or (b) above is given by the Central Government, the withdrawal of such direction shall only be done by the Central Government.”

AJAY TEWARI,

Additional Chief Secretary to the Government of Assam,
Mines & Minerals Department,
Dispur, Guwahati-6.

অসম চৰকাৰ
ৰাজ্যপালৰ আদেশ মৰ্মে
খনি আৰু খনিজাত দ্ৰব্য বিভাগ
দিছপুৰ, গুৱাহাটী-৬

অধিসূচনা
দিনাংক ২৯ জুলাই, ২০২৫

ই চি এফ নং ২৬৩৫৭৬/১৯৫ : খনিজ আৰু খনিজ (উন্নয়ন আৰু নিয়ন্ত্ৰণ) আইন, ১৯৫৭ (১৯৫৭ চনৰ ৬৭ নম্বৰ আইন) -ৰ ধাৰা ৯(বি), ১৫ আৰু ১৫(এ) অনুসৰি প্ৰদান কৰা ক্ষমতা ব্যৱহাৰ কৰি অসমৰ ৰাজ্যপালে অসম জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্বন (ট্ৰাষ্ট) নিয়মাবলী, ২০২০-ৰ সংশোধন কৰি তলত দিয়া নিয়মাবলী প্ৰণয়ন কৰে আৰু যাক পাছত 'মূল নিয়মাবলী' বুলি কোৱা হ'ব :

- সংক্ষিপ্ত
শিৰোনাম, প্ৰয়োগ
ক্ষেত্ৰ আৰু
প্ৰাৰম্ভিকতা:-
১. (১) এই নিয়মাবলীক "অসম জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্বন (ট্ৰাষ্ট) (সংশোধনী) আইন, ২০২৫" বুলি কোৱা হ'ব।
 - (২) এই নিয়মাবলীসমূহ চৰকাৰী ৰাজপত্ৰিকাত প্ৰকাশ পোৱাৰ তাৰিখৰ পৰাই কাৰ্যকৰী হ'ব।
- নিয়ম ২-ৰ
সংশোধনঃ
২. মূল নিয়মাবলীৰ Rule 2 ৰ উপ-নিয়ম (১) ত
 - (i) উপ-বিধি (খ) ৰ

(ক) উপ-ধাৰা (১)-ৰ বাবে তলত দিয়া ধৰণে প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ল, যথাঃ

(১) "প্ৰত্যক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত এলেকা" বুলি সেই গাঁওসমূহ আৰু গাঁও পঞ্চায়তসমূহ বা নগৰীয় স্থানীয় সংস্থাসমূহ (ULBs) ক বুজোৱা হ'ব, যাৰ ভিতৰত খনিসমূহ (মুখ্য আৰু গৌণ খনিজ) অৱস্থিত আৰু কাৰ্যক্ষম অৱস্থাত আছে। এনে খনন এলেকা নিকটবৰ্তী গাঁও বা চহৰ, ব্লক বা জিলাৰ উপৰিও, তলত উল্লেখ কৰা অনুসৰি, আনকি এখন ৰাজ্যলৈকে বিস্তৃত হ'ব পাৰে, যথা—

- (i) খনি বা খনিখণ্ডপৰা এটা নিৰ্দিষ্ট ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত থকা অঞ্চল, যাক ৰাজ্য চৰকাৰে এক বিজ্ঞপ্তিৰ জৰিয়তে নিৰ্ধাৰণ কৰিব;
- (ii) যি গাঁওসমূহ বা ৱাৰ্ডসমূহত খনি কাৰ্যকলাপৰ বাবে স্থানান্তৰিত হোৱা পৰিয়ালসমূহক প্ৰকল্প কৰ্তৃপক্ষৰ দ্বাৰা পুনৰ্বাসিত বা পুনঃস্থাপন কৰা হৈছে;
- (iii) যিবোৰ গাঁও বা ৱাৰ্ডৰ বাসিন্দাসকল খনন এলেকাসমূহৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ আৰ্থিক প্ৰয়োজন পূৰণৰ বাবে যথেষ্ট পৰিমাণে নিৰ্ভৰশীল আৰু যি খনন প্ৰকল্প অঞ্চলসমূহত তেওঁলোকৰ উপভোগৰ (usufruct right) আৰু পৰম্পৰাগত অধিকাৰ আছে — যেনে, পশুধন চৰোৱা, বনত উৎপাদিত গৌণ সামগ্ৰী সংগ্ৰহ কৰা আদি — সেইসমূহক প্ৰত্যক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত এলেকা হিচাপে গণ্য কৰা হ'ব।

পুনৰ ব্যৱস্থা হিচাপে:

প্ৰত্যক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত এলেকা বুলি সেই অঞ্চলক

বুজোৱা হ'ব যি খনি বা খনিসমূহৰ গুচ্ছৰ পৰা ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা এক নিৰ্দিষ্ট ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত অৱস্থিত; কিন্তু এই এলেকাৰ বিস্তৃতি গোঁণ খনিজৰ বাহিৰে অন্য খনিজৰ খনিসমূহৰ সীমাৰ পৰা ১৫ কিলোমিটাৰৰ অধিক নহ'ব।

(খ) উপ-ধাৰা (২)-ৰ স্থানত তলত দিয়া ধৰণে প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ল, যথা:-

"(২) পৰোক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত এলেকা বুলিলে সেই এলেকাসমূহ বুজোৱা হ'ব যি প্ৰত্যক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত এলেকাৰ বাহিৰত অৱস্থিত, আৰু খনি বা খনিসমূহৰ গুচ্ছৰ পৰা ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্ধাৰিত এক নিৰ্দিষ্ট ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত অৱস্থিত, কিন্তু এই ব্যাসাৰ্ধ মুখ্য আৰু গোঁণ উভয় খনিজৰ খনিসমূহৰ সীমাৰ পৰা ২৫ কিলোমিটাৰৰ অধিক নহ'ব, যি সংশ্লিষ্ট জিলা বা ওচৰৰ জিলাৰ ভিতৰত পৰে নে নপৰে গণ্য কৰা নহয়।

(ii) উপ-বিধি (গ) ৰ

(ক) উপ-বিধি (১) ৰ উপ-উপ-বিধি (iii) ৰ স্থানত তলত দিয়া ধৰণে প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ল, যথা:-

"(iii) প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত এলেকাত সংশ্লিষ্ট গাঁও সভা বা নগৰীয় স্থানীয় সংস্থাসমূহৰ দ্বাৰা যথোপযুক্তভাৱে চিনাক্ত কৰা যি কোনো ব্যক্তি।"

(খ) উপ-বিধি (২) -ৰ তৃতীয় শাৰীৰ শেষত, "অধিকাৰ" (rights) শব্দ আৰু চিহ্ন "।"-ৰ মাজত তলত দিয়া বাক্যাংশটি সন্নিৱিষ্ট কৰা হ'ল, যথা:-

" আৰু যাৰ জীৱিকাও খনন কাৰ্যৰ বাবে প্ৰভাৱিত হৈছে।"

(গ) উপ-ধাৰা (৩)-ৰ তৃতীয় শাৰীৰ শেষত, "Sabha" শব্দ আৰু চিহ্ন "।"-ৰ মাজত তলত দিয়া শব্দসমূহ সন্নিৱিষ্ট কৰা হ'ব, যথা:—

"অথবা পোনপটীয়াকৈ বা পৰোক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত এলেকাৰ নগৰ স্থানীয় সংস্থা (ULB)"।

(ঘ) উপ-ধাৰা (৪)-ৰ তৃতীয় শাৰীত "communities" শব্দটোৰ পাছত তলত দিয়া শব্দসমূহ সন্নিৱিষ্ট কৰা হ'ব, যথা:—
"পঞ্জীখন কমেও প্ৰতি ৫ (পাঁচ) বছৰত এবাৰ পুনৰীক্ষণ কৰি সংশোধন কৰা হ'ব।"

(iii) ধাৰা (৫)-ৰ পাছত তলত দিয়া নতুন দুটা ধাৰা সন্নিৱিষ্ট কৰা হ'ব, যথা:—

(t) "গ্ৰাম সভা" বুলি বুজোৱা হৈছে এনে এটা সাধাৰণ সভাক, য'ত এখন গাঁও বা গাঁৱৰ গোটৰ সকলো প্ৰাপ্তবয়স্ক নাগৰিকে যি ভোট দিবলৈ যোগ্য, অংশগ্ৰহণ কৰে।

(u) "নোডেল বিষয়া" বুলিলে ভূতত্ত্ব আৰু খনি সঞ্চালকালয়, অসমৰ এগৰাকী বিষয়াক বুজোৱা হৈছে, যাৰ পদ উপ-সঞ্চালক(Deputy Director) বা জ্যেষ্ঠ ভূতত্ত্ববিদ (Senior Geologist)-ৰ নিম্ন নহয় আৰু যাক জিলা খনিজ প্ৰতিষ্ঠান ট্ৰাষ্ট

(DMFT) আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ বাবে ৰাজ্যিক নোডেল বিষয়া হিচাপে মনোনীত কৰিব পৰা যায়।

নিয়ম ৫-ৰ
সংশোধনঃ

৩. মূল নিয়মাবলীত, নিয়ম ৫-ৰ উপ-নিয়ম (১)-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া উপ-নিয়ম প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:—

(১) ট্ৰাষ্টৰ গৱৰ্ণিং কাউন্সিলত তলত উল্লিখিত সদস্যসকল থাকিব, যথা—

ক্র. নং	নাম	পদবী
১	জিলা আয়ুক্ত	অধ্যক্ষ
২	অসমৰ লোকসভাৰ সাংসদ	সদস্য
৩	অসমৰ ৰাজ্যসভাৰ সাংসদ	সদস্য
৪	অসম বিধানসভাৰ বিধায়ক	সদস্য
৫	সমতল জিলাসমূহৰ জিলা পৰিষদৰ মুখ্য কাৰ্যবাহী বিষয়া আৰু ষষ্ঠ অনুসূচীৰ জিলাসমূহৰ বাবে স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদৰ মুখ্য সচিব	সদস্য
৬	আৰক্ষী অধীক্ষক	সদস্য
৭	লোক নিৰ্মাণ বিভাগ, শিক্ষা বিভাগ, স্বাস্থ্য বিভাগ আৰু পৰিবেশ, বন আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তন বিভাগৰ জিলা বিষয়া	সদস্য
৮	ভূতত্ত্ব আৰু ভূতত্ত্ব আৰু খনি সঞ্চালকালয়, অসমৰ অধিকাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া।	সদস্য
৯	গাঁও পঞ্চায়তৰ পৰা ৩ (তিনি) জন প্ৰতিনিধি, যাৰ ভিতৰত এজনী মহিলা হ'ব	সদস্য
১০	খননৰ পাত্ৰাধাৰীসকলৰ পৰা ২ (দুজন) জন প্ৰতিনিধি	সদস্য
১১	NGO, বিশিষ্ট ব্যক্তি বা সমাজকৰ্মীৰ পৰা ২ (দুজন) জন প্ৰতিনিধি	সদস্য
১২	খনন প্ৰভাৱিত এলেকাৰ পৰা ২ (দুজন) জন প্ৰতিনিধি, যাৰ ভিতৰত এজনী মহিলা হ'ব	সদস্য
১৩	সমতল জিলাৰ বাবে জিলা উন্নয়ন আয়ুক্ত আৰু ষষ্ঠ অনুসূচীৰ জিলাৰ ক্ষেত্ৰত জিলা আয়ুক্তৰ দ্বাৰা মনোনীত অতিৰিক্ত জিলা আয়ুক্ত	সদস্য-সচিব

(২) গৱৰ্ণিং কাউন্সিল আৰু মেনেজিং কমিটিৰ অধ্যক্ষৰ ক্ষেত্ৰত জিলা দণ্ডাধীশ অথবা জিলা আয়ুক্ত হ'ব লাগিব আৰু আন কোনো ব্যক্তিয়ে গৱৰ্ণিং কাউন্সিল আৰু মেনেজিং কমিটিৰ অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিব নোৱাৰে।

(৩) যিবিলাক জিলাত কেৱল এজন লোকসভাৰ সাংসদ (MP) থাকে, সেই জিলাৰ লোকসভাৰ সাংসদগৰাকী গৱৰ্ণিং কাউন্সিলৰ সদস্য হ'ব। আৰু যিবিলাক জিলাত একাধিক লোকসভাৰ সাংসদ থাকে, সেই সকলো সাংসদ যাৰ নিৰ্বাচনী এলেকাত খনন প্ৰভাৱিত অঞ্চল আছে, তেওঁলোকে গৱৰ্ণিং কাউন্সিলৰ সদস্য হ'ব।

- (৪) যদি এজন লোকসভাৰ সাংসদৰ নিৰ্বাচনী এলেকা একাধিক জিলাৰ অন্তৰ্গত, তেন্তে যিবিলাক জিলাত খনন প্ৰভাৱিত তেওঁৰ নিৰ্বাচনী এলেকাৰ অংশ, সেই সকলো জিলাৰ গবৰ্ণিং কাউন্সিলৰ সদস্য হিচাপে উক্ত সাংসদ থাকিব।
- (৫) ৰাজ্যসভাৰ এজন সাংসদে তেওঁৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত এখন জিলাৰ গবৰ্ণিং কাউন্সিলৰ সদস্য হ'ব পাৰিব। (উক্ত ৰাজ্যসভাৰ সাংসদজনে নিজৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত জিলাখনৰ নাম ৰাজ্যৰ খনন বিভাগৰ দায়িত্বপ্ৰাপ্ত সচিবক অৱগত কৰিব, আৰু সচিবজনে উক্ত তথ্য সংশ্লিষ্ট জিলা দণ্ডাধীশ বা জিলা আয়ুক্তক জনাব)।
- (৬) যিসকল বিধায়কৰ নিৰ্বাচনী এলেকাত খনন প্ৰভাৱিত অঞ্চল অন্তৰ্ভুক্ত, সেইবিলাক জিলাৰ বিধায়কসকল গবৰ্ণিং কাউন্সিলৰ সদস্য হ'ব। যদি এজন বিধায়কৰ নিৰ্বাচনী এলেকা একাধিক জিলাত বিস্তৃত থাকে, তেন্তে যিবিলাক জিলাত খননে প্ৰভাৱিত এলেকা তেওঁৰ নিৰ্বাচনী এলেকাৰ অংশ, সেই সকলো জিলাৰ গবৰ্ণিং কাউন্সিলৰ সদস্য হিচাপে উক্ত বিধায়কজন থাকিব।

নিয়ম ৭-ৰ
সংশোধনঃ

৪. মূল নিয়মাবলীৰ, নিয়ম ৭-ত,
- (i) উপ-বিধি (১)-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া বিধি প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:—
- “(১)বছৰত কমেও দুবাৰ গবৰ্ণিং কাউন্সিলৰ বৈঠক বহিব। গবৰ্ণিং কাউন্সিলৰ বৈঠকৰ তাৰিখ সংসদসকলৰ সুবিধা অনুসৰি নিৰ্ধাৰণ কৰা হ'ব, যিসকল গবৰ্ণিং কাউন্সিলৰ সদস্য।”;
- (ii) ধাৰা (২) বাতিল কৰা হ'ব।

নিয়ম ৮-ৰ
সংশোধনঃ

৫. মূল নিয়মাবলীৰ, নিয়ম ৮-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া নিয়ম প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:—
- “(৮) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্বন (DMF)- ট্ৰাষ্টৰ মেনেজিং কমিটিয়ে প্ৰতিটো বিত্তীয় বৰ্ষৰ প্ৰতি চতুৰ্থাংশত কমেও এবাৰ বৈঠক কৰিব আৰু বৈঠকটো অধ্যক্ষৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি আহ্বান কৰা হ'ব।”

মেনেজিং কমিটিখন তলত উল্লেখিত সদস্যসকলৰে গঠিত হ'ব, যথা:—

ক্র. নং	নাম	পদবী
১.	জিলা আয়ুক্ত	অধ্যক্ষ
২.	সহকাৰী ভূতত্ত্ববিদ অথবা জ্যেষ্ঠ ভূতত্ত্ববিদ	সদস্য
৩.	১ (এজন) অতিৰিক্ত জিলা আয়ুক্ত অথবা জিলা আয়ুক্ত অথবা মহকুমা বিষয়া (চিভিল)	সদস্য
৪.	সমতল জিলাৰ বাবে জিলা উন্নয়ন আয়ুক্ত আৰু ষষ্ঠ অনুসূচীৰ জিলাৰ বাবে জিলা আয়ুক্তৰ দ্বাৰা মনোনীত অতিৰিক্ত জিলা আয়ুক্ত	সদস্য
৫.	লোক নিৰ্মাণ বিভাগৰ প্ৰতিনিধি (কাৰ্যবাহী অভিযন্তা), সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ জিলা বিষয়া	সদস্য

নিয়ম ১৩-ৰ
সংশোধনঃ

৬. মূল নিয়মাবলীৰ নিয়ম ১৩-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া নিয়ম প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:—

“(১৩) ট্ৰাষ্টৰ পুঁজিৰ ধন ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ দ্বাৰা অনুমোদিত এক বা ততোধিক ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বেংক বা তালিকাভুক্ত বাণিজ্যিক বেংক (বিদেশী বেংক বাদে)-ত কেৱল ট্ৰাষ্টৰ নামেৰে ৰখা হ'ব আৰু সকলো একাউণ্ট মেনেজিং কমিটিৰ অধ্যক্ষ আৰু অধ্যক্ষৰ দ্বাৰা মনোনীত মেনেজিং কমিটিৰ অন্য যিকোনো এজন সদস্যৰ সৈতে যুটীয়া স্বাক্ষৰেৰে চলোৱা হ'ব। ট্ৰাষ্টে এই পুঁজিৰ হিচাব-নিকাছ সংৰক্ষণ কৰিব আৰু এই একাউণ্ট বা তেনে পুঁজিৰ যোগান পুঁজিৰ পৰা পৃথকভাৱে ৰখা হ'ব।”

নিয়ম ১৪-ৰ
সংশোধনঃ

৭. মূল নিয়মাবলীৰ, নিয়ম ১৪-ত,

(i) উপ-নিয়ম (১)-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া উপ-নিয়ম প্রতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:—

“(১) খনন বা খননৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কাৰ্যকলাপৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত এলেকাৰ সামগ্ৰিক উন্নয়ন ট্ৰাষ্টৰ গৱৰ্ণিং কাউন্সিলৰদ্বাৰা অনুমোদিত পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা আৰু বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ সৈতে সঙ্গতি ৰাখি সম্পাদন কৰা হ'ব।”

(ii) উপ-নিয়ম (২)-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া উপ-নিয়ম প্রতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:—

“(২) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্বন (ট্ৰাষ্ট) পুঁজিৰ অতি কমেও সত্তৰ শতাংশ ধন নিয়ম ২(১)(খ)(১) ত উল্লেখ কৰা ধৰণে খনন বা খননৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কাৰ্যকলাপৰ দ্বাৰা পোনপটীয়াকৈ প্ৰভাৱিত অঞ্চলত ব্যয় কৰা হ'ব।”

(iii) উপ-নিয়ম (৩)-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া উপ-নিয়ম প্রতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:—

“(৩) উচ্চ প্ৰাধান্য প্ৰাপ্ত ক্ষেত্ৰ — প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY) -ৰ অধীনত জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্বন (ট্ৰাষ্ট) পুঁজিৰ অতি কমেও সত্তৰ শতাংশ ধন তলত উল্লেখ কৰা উচ্চ প্ৰাধান্য প্ৰাপ্ত ক্ষেত্ৰসমূহত ব্যৱহাৰ কৰা হ'ব, যথা:—”

(ক) **খোৱা পানীৰ যোগান:** কেন্দ্ৰীয় নিৰ্মলীকৰণ প্ৰণালী, পানী শোধন কেন্দ্ৰ, স্থায়ী বা অস্থায়ীভাৱে খোৱা পানীৰ বিতৰণ ব্যৱস্থা আৰু পাইপলাইনযোগে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা স্থাপন।

(খ) **পৰিবেশ সংৰক্ষণ আৰু প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা:** বৰ্জনীয় পানীৰ পৰিশোধন প্ৰণালী (Effluent Treatment Plant) স্থাপন, অঞ্চলটোৰ নদী, হ্ৰদ, পুখুৰী, ভূ-গৰ্ভস্থ পানী আৰু অন্যান্য জল উৎসসমূহৰ প্ৰদূষণ ৰোধৰ ব্যৱস্থা; খনন কাৰ্যকলাপ আৰু ডাম্পৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা বায়ু আৰু ধূলি প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা; খনিৰ নিষ্কাশন ব্যৱস্থা, খনি প্ৰদূষণ ৰোধ প্ৰযুক্তিসমূহ, চলি থকা বা পৰিত্যক্ত খনিৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ, আৰু পৰিবেশ-সুৰুদ তথা টেকসই খনি উন্নয়নৰ বাবে বায়ু, পানী আৰু ভূমি প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব।

খনিজ-নিৰ্দিষ্ট প্ৰদূষণকাৰী আৰু তাৰ বিপদজনক সম্ভাৱনা চিনাক্তকৰণৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠিত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান বা গৱেষণা সংস্থাক সম্পৃক্ত কৰা যাব। বিপদ চিনাক্তকৰণ, বায়ু গুণমান মনিটৰ আৰু প্ৰদৰ্শন ব্যৱস্থা স্থাপন, আৰু গৱেষণাৰ ফলাফলৰ আধাৰত আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহৰ প্ৰয়োগৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পদক্ষেপ গ্ৰহণৰ উদ্দেশ্যে এই পুঁজি ব্যৱহাৰ কৰা যাব।

- (গ) **স্বাস্থ্য সেৱা:** খননৰ বাবে যিসকল ব্যক্তিৰ স্বাস্থ্য প্ৰভাৱিত হৈছে, তেনেসকলৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰভাৱিত অঞ্চলসমূহত প্ৰাথমিক অথবা গৌণ স্বাস্থ্য সেৱা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হ'ব। স্বাস্থ্য সেৱাৰ কাঠামো গঠনৰ ওপৰতে মাত্ৰ গুৰুত্ব দিয়া নহয়, বৰঞ্চ সেই কেন্দ্ৰসমূহ ফলপ্ৰসূ কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় কৰ্মী (ডাক্তৰ বা পেৰামেডিকেল সহায়ক), চিকিৎসা সামগ্ৰী আৰু জৰুৰীকালীন যোগানো নিশ্চিত কৰা হ'ব। এই ক্ষেত্ৰত স্থানীয় স্বায়ত্ত শাসন সংস্থা, ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰ চৰকাৰৰ স্বাস্থ্য সেৱা সকলোৰে সৈতে মিলি তথা একেলগে কাম কৰি সেই ব্যৱস্থাক অধিক শক্তিশালী কৰাৰ প্ৰচেষ্টা কৰা হ'ব।

খনিজ খনি স্বাস্থ্য ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিষ্ঠান (**National Institute of Miners' Health**)-ৰ বিদ্যমান দক্ষতা ব্যৱহাৰ কৰি খননৰ সৈতে জড়িত ৰোগ বা সমস্যাৰ বাবে বিশেষ স্বাস্থ্য কাঠামো আৰু খনি প্ৰভাৱিত অঞ্চলসমূহত মোবাইল স্বাস্থ্য ইউনিট স্থাপনৰ পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰা হ'ব। খনি প্ৰভাৱিত লোকসকলৰ বাবে স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত গোট বীমা আঁচনি (**Group Insurance Scheme**) প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি।

- (ঘ) **শিক্ষা:** খনন প্ৰভাৱিত অঞ্চলসমূহত বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় বা ব্যৱসায়িক প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠানৰ ভৱন নিৰ্মাণ; অতিৰিক্ত শ্ৰেণীকক্ষ, প্ৰয়োগশালা, গ্ৰন্থাগাৰ, কলা আৰু হস্তশিল্প কক্ষ, শৌচাগাৰ, বিশুদ্ধ খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা; আবাসিক বিদ্যালয় আৰু দুৰ্গম অঞ্চলত অধ্যয়ন কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে শিক্ষকৰ বাবে হোষ্টেল নিৰ্মাণ; খেলাধুলাৰ বাবে আন্তঃগাঁঠনিৰ উন্নয়ন; শিক্ষক আৰু অন্যান্য সহায়ক কৰ্মচাৰী নিযুক্তি; ই-লাৰ্নিং ব্যৱস্থা; যাত্ৰাৰ সুবিধাৰ বাবে বাছ, ভেন, চাইকেল, ৰিক্সা আদি পৰিবহন ব্যৱস্থা; আৰু পুষ্টিৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কাৰ্যসূচী ৰূপায়ন।

উচ্চ শিক্ষা অৰ্জনৰ বাবে চৰকাৰী বা চৰকাৰ অনুদানপ্ৰাপ্ত প্ৰতিষ্ঠানত অধ্যয়নৰ বাবে প্ৰভাৱিত অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আৰ্থিক সহায় প্ৰদান।

- (ঙ) **নাৰী আৰু শিশুৰ কল্যাণ:** মাতৃ আৰু শিশুৰ স্বাস্থ্য, অপুষ্টি, সংক্ৰামক ৰোগ আদি সমস্যাৰ সমাধানৰ বাবে বিশেষ কাৰ্যসূচীসমূহ 'প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)'ৰ অধীনত গ্ৰহণ কৰা হ'ব।

- (চ) **বৃদ্ধ আৰু ভিন্ন সক্ষম ব্যক্তিৰ কল্যাণ:** বৃদ্ধ আৰু ভিন্ন সক্ষম ব্যক্তিৰ কল্যাণৰ বাবে বিশেষ কাৰ্যসূচী আৰু চিকিৎসা সহায়ৰ ব্যৱস্থা কৰা যাব; লগতে জিলা অক্ষমতা পুনৰ্বাসন কেন্দ্ৰসমূহক (District Disability Rehabilitation Centres) বিত্তীয় সহায় প্ৰদান কৰা যাব।

- (ছ) **দক্ষতা বৃদ্ধি আৰু জীৱিকা সৃষ্টি:** স্থানীয় যোগ্য ব্যক্তিসকলৰ জীৱন আৰু জীৱিকাৰ উত্তৰণ, আয় সৃষ্টিৰ ব্যৱস্থা আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপৰ বাবে দক্ষতা বৃদ্ধিৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব। প্ৰকল্প বা আঁচনিসমূহৰ ভিতৰত প্ৰশিক্ষণ, প্ৰশিক্ষণ কিট, দক্ষতা বিকাশ কেন্দ্ৰ, ইনকিউবেচন কেন্দ্ৰ স্থাপন, আত্ম-উদ্যম আঁচনি, স্ব-সহায়তা গোটসমূহক সহায়তা, আৰু এনে আত্ম-

উদ্যমমূলক কাৰ্যৰ বাবে আগভাগত আৰু পাছফালৰ সংযোগৰ ব্যৱস্থা অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব। ক্ষতিগ্ৰস্ত লোক আৰু অঞ্চলৰ কলা-সৃষ্টি আৰু হস্তশিল্পৰ উন্নয়ন আৰু প্ৰদৰ্শনৰ কাম, আৰু ক্ষুদ্ৰ বনজ উৎপাদৰ সংগ্ৰহ আৰু প্ৰক্ৰিয়াকৰণ এই আঁচনিৰ অংশ হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হ'ব পাৰে।

- (জ) **পৰিষ্কাৰতা (Sanitation):** আবৰ্জনা সংগ্ৰহ, পৰিবহণ আৰু নিষ্কাশন; ৰাজহুৱা স্থানসমূহৰ পৰিষ্কাৰ কাৰ্য; উপযুক্ত নিষ্কাশন ব্যৱস্থা, মল নিষ্কাশন পৰিশোধন কেন্দ্ৰ স্থাপন; বিষ্ঠা কাঁদা নিষ্কাশনৰ ব্যৱস্থা; শৌচালয় নিৰ্মাণ আৰু ইয়াৰ সৈতে জড়িত আন সকলো কাৰ্যকলাপ।
- (ঝ) **আবাস (Housing):** কেন্দ্ৰীয় বা ৰাজ্য চৰকাৰৰ কোনো আবাস আঁচনিৰ অধীনত অন্তৰ্ভুক্ত নোহোৱা খনন বা খননৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কাৰ্যকলাপৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত এলেকাৰ ব্যক্তিসকলৰ বাবে পকীঘৰ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব।
- (ঞ) **কৃষি (Agriculture):** কৃষি, উদ্যান-পালন আৰু কৃষি-অৰণ্যৰ সৈতে জড়িত বিভিন্ন কাৰ্যকলাপ। কৃষকসকলক প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে সক্ষম কৰা, কৃষক উৎপাদক সংস্থা (FPO), গোট বা সহকাৰী সমিতিসকলক সহায়; খাদ্য প্ৰসেছিং ইউনিট, গুদামঘৰ (ঠাণ্ডা গুদামসহ) স্থাপন; বজাৰ ক্ষেত্ৰ আদি ব্যৱসায়িক সুবিধাৰ প্ৰদান; গছ-গছনি ৰোপণ আৰু ঔষধি গছ-গছনিৰ প্ৰসেছিং সম্পৰ্কীয় কাৰ্যসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব।
- (ট) **পশুপালন :** গোশন পালন, কুকুৰা পালন, গাহৰি পালন, মাছ পালন, পশুখাদ্য আৰু ঘাঁহ উৎপাদনৰ উন্নয়ন; পশুপালনৰ ক্ষেত্ৰত উদ্ভাৱনী প্ৰযুক্তি আৰু নতুন পদ্ধতিৰ প্ৰচাৰ আৰু ব্যৱহাৰ। লগতে কৃষক উৎপাদক সংগঠন (FPO), আত্মসহায়ক গোট (SHG), আৰু কৃষক সহকাৰী সংগঠন (FCO) সমূহক সক্ষমতা বৃদ্ধি আৰু সহায় প্ৰদান কৰা হ'ব।

(iv) **উপ-নিয়ম (৪)-ত,**

- (ক) বিদ্যমান বিধানৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া বিধান প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-
- "(ক) অন্যান্য প্ৰাধান্য ক্ষেত্ৰ- প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ অধীনত সংগৃহীত মুঠ পুঁজিৰ সৰ্বোচ্চ ত্ৰিশ শতাংশ (30%) অন্যান্য প্ৰাধান্য ক্ষেত্ৰসমূহত ব্যৱহাৰ কৰা হ'ব।"
- (খ) ধাৰা (ক)-ৰ স্থানত তলত দিয়া ধাৰা প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-
- "(ক) ভৌতিক আন্তঃগাঠনি — ৰাস্তা, দলং, ৰেলপথ আৰু জলপথ সম্পৰ্কীয় প্ৰকল্পসমূহৰ নিৰ্মাণ আৰু উন্নয়নৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ভৌতিক সুবিধা প্ৰদান।"
- (গ) ধাৰা (খ)-ৰ স্থানত তলত দিয়া ধাৰা প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-
- "(খ) জলসিঞ্চন — বিকল্প জলসিঞ্চন উৎস উন্নয়ন (যেনে: চেক ডেম, ডাইভাৰ্চন উইয়াৰ আদিৰ নিৰ্মাণ), উন্নত আৰু উপযোগী জলসিঞ্চন প্ৰযুক্তিৰ প্ৰচলন, ড্ৰিপ জলসিঞ্চনসহ ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ সুবিধাৰ বাবে সহায় প্ৰদান, লগতে ব'ৰৱেল খনন

আৰু পাম্পৰ বিদ্যুতিকীকৰণৰ বাবে আৰ্থিক সহায়।"

- (v) উপ-নিয়ম (৯)-ৰ স্থানত তলত দিয়া নতুন বিধানটো প্রতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-

"(৯) এটা বিত্তীয় বৰ্ষত, কোনো এখন জিলাত ট্ৰাষ্টে প্রকৃতভাৱে লাভ কৰা ট্ৰাষ্ট পুঁজিৰ পাঁচ শতাংশ (৫%)ৰ অধিক নহয়, এই পৰিমাণ পুঁজিৰ ব্যৱহাৰ ট্ৰাষ্টে নিজৰ পৰিচালন ব্যয় হিচাপে কৰিব পাৰে।"

- (vi) "উপ-নিয়ম (১০)-ৰ স্থানত তলত দিয়া বিধানটো প্রতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-

'(১০) এই নিয়মৰ বিধি ১৪ ক, উপ-নিয়ম (৩) অনুসৰি, বাৰ্ষিক আহৰণৰ এটা যুক্তিসংগত পৰিমাণ দান পুঁজি (endowment) হিচাপে সংৰক্ষণ কৰি ৰখা হ'ব।'

বিধি ১৪ক,
১৪খ আৰু ১৪গ
সংযোজন"

৪. "মূল নিয়মাবলীত, বিধি ১৪ৰ পাছত তলত উল্লেখ কৰা নতুন বিধিসমূহ, যথাক্রমে ১৪ক, ১৪খ আৰু ১৪গ সংযোজন কৰা হ'ব, যথা:-"

"সাধাৰণ ১৪. ক
নিৰ্দেশনা (১)
"

আঁচনিৰ সমন্বয় (Convergence of Schemes): প্রধানমন্ত্রী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ অধীনত গ্ৰহণ কৰা উন্নয়নমূলক আৰু কল্যাণমূলক কাৰ্যসূচীসমূহ, সম্ভৱ হলে, কেন্দ্ৰীয় তথা ৰাজ্য চৰকাৰৰ দ্বাৰা অনুদানেৰে চলি থকা আঁচনি বা প্ৰকল্পসমূহৰ সহায়ক স্বৰূপত গৃহীত হ'ব। 'প্ৰদূষণকাৰীয়ে মূল্য বহন কৰিব' (Polluter Pays Principle) নীতিৰ অধীনত গ্ৰহণযোগ্য কাৰ্যসূচীসমূহ PMKKKY-ৰ অধীনত গ্ৰহণ কৰা নহ'ব।

তথাপি, ফাউণ্ডেশ্যনৰ অধিকাৰৰ ক্ষতি নকৰাকৈ, ৰাজ্যিক আৰু জিলা পৰিকল্পনাৰ সৈতে আঁচনি সমন্বয় সাধন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হ'ব, যাতে ফাউণ্ডেশ্যনে গ্ৰহণ কৰা কাৰ্যসূচীসমূহ উন্নয়ন আৰু কল্যাণমূলক কাৰ্যকলাপসমূহৰ সহায়ক হিচাপে বিবেচিত হয় আৰু ৰাজ্যিক পৰিকল্পনাৰ বাবে বাহ্যিক বিত্তীয় উৎস (extra-budgetary resources) হিচাপে গণ্য হয়।

খনি প্ৰভাৱিত অঞ্চলসমূহত বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্য অৰ্জন কৰাৰ উদ্দেশ্যে, জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্যনসমূহে চলি থকা কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ আঁচনিসমূহৰ সৈতে আঁচনি সমন্বয়ত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব।

আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ সময়ত, জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্যনসমূহে আকাঙ্ক্ষিত জিলা আঁচনি (Aspirational Districts Programme) আৰু আকাঙ্ক্ষিত ব্লক আঁচনি (Aspirational Blocks Programme)-ৰ লক্ষ্যসমূহ অৰ্জনক অগ্ৰাধিকাৰ দিব।

- (২) **প্ৰকল্প পৰিচালনা গোট (Project Management Unit):**

ফাউণ্ডেশ্যনসমূহে বছৰি লাভ কৰা মুঠ পুঁজিৰ ৫% (পাঁচ শতাংশ)-ৰ অধিক নহয়, এনে পৰিমাণৰ ধন ফাউণ্ডেশ্যনৰ পৰিচালনাগত, পৰ্যবেক্ষণমূলক আৰু সাধাৰণ ব্যয়সমূহৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা যাব। যথাসম্ভৱ, জিলা খনিজ ফাউণ্ডেশ্যনৰ অধীনত কোনো অস্থায়ী বা স্থায়ী পদ সৃষ্টি কৰা নহ'ব। যদি অস্থায়ী বা স্থায়ী পদ সৃষ্টি কৰা বা যানবাহন কিনাৰ প্ৰয়োজন হয়, তেন্তে তাৰ বাবে ৰাজ্য চৰকাৰৰ পূৰ্ব অনুমোদন লাভ কৰাতো বাধ্যতামূলক হ'ব। প্ৰয়োজনীয় ন্যূনতম কৰ্মচাৰী চুক্তিভিত্তিত নিযুক্ত কৰিব পাৰি।

DMF-সমূহৰ সক্ষমতা বৃদ্ধি আৰু DMF পুঁজিৰ কাৰ্যকৰী ব্যৱহাৰৰ বাবে, যিসকল DMF-ৰ বছৰি সংগ্ৰহ ৫০ কোটি টকাৰ ওপৰত তেনে সংস্থাসমূহে পৰিকল্পনা, প্ৰযুক্তি, হিচাপ-নিকাচ আৰু মনিটৰিং সহায়ৰ বাবে এখন প্ৰকল্প পৰিচালনা গোট (Project Management Unit - PMU) গঠন কৰিব। এই PMU-ৰ ব্যয় পৰিচালন ব্যয়ৰ পৰা পূৰণ কৰা যাব। PMU-এ প্ৰয়োজনীয় যোগ্য ব্যক্তিক চুক্তিভিত্তিত নিযুক্ত কৰিব পাৰিব।

প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ অধীনত গৃহীত যিকোনো প্ৰকল্পৰ বাবে নিযুক্ত ব্যক্তি কেৱল চুক্তিভিত্তিত, সীমিত সময়ৰ বাবেহে নিযুক্ত থাকিব।

(৩) অন্তিম পুঁজি (Endowment Fund):

ফাউণ্ডেশ্যনসমূহে বছৰি লাভ কৰা মুঠ পুঁজিৰ ১০% (দহ শতাংশ)-ৰ অধিক নহয়, এনে পৰিমাণৰ ধন দীৰ্ঘম্যাদি জীৱিকাৰ বাবে অন্তিম পুঁজি হিচাপে সংৰক্ষণ কৰা হ'ব। যিবিলাক জিলাত বছৰি সংগ্ৰহ ১০ কোটি টকা বা তাতকৈ বেছি, সেইবিলাক জিলাত বাধ্যতামূলকভাৱে অন্তিম পুঁজি বজাই ৰাখিব লাগিব। এই পুঁজি চৰকাৰী সিকিউৰিটী, বণ্ড, সূচীকৃত বেংকৰ স্থায়ী আমানত, আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে অনুমোদন কৰা অন্যান্য মাধ্যমত বিনিয়োগ কৰা হ'ব। যিবিলাক খনিজ খনিজ পদাৰ্থ শেষ হোৱা আদি কাৰণত খনন কাৰ্য বন্ধ হৈ পৰিছে তেনে খনি প্ৰভাৱিত অঞ্চলত জীৱিকা সৃষ্টি আৰু ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে এই পুঁজি ব্যৱহাৰ কৰা হ'ব।

(৪) বহু জিলাত প্ৰভাৱিত এলেকা (Affected area in more than one district):

যদি এখন জিলাত অৱস্থিত কোনো খনিৰ প্ৰভাৱিত এলেকা আন এখন জিলাৰ (সেইটো আন এখন ৰাজ্যৰ ভিতৰতো হ'ব পাৰে) সীমাৰ অন্তৰ্গত হয়, তেন্তে খনিজ ফাউণ্ডেচনে সেই খনিৰ পৰা সংগৃহীত মুঠ ধনৰ পৰা এলেকা অনুসৰি অনুপাতিকভাৱে নিৰ্ধাৰিত পৰিমাণৰ ধন সংশ্লিষ্ট আন জিলাৰ খনিজ ফাউণ্ডেচনলৈ স্থানান্তৰ কৰিব, যাতে তেনে প্ৰভাৱিত অঞ্চলসমূহত প্ৰয়োজনীয়

উন্নয়নমূলক কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰা যায়। এনে কোনো পৰিকল্পনা, যি খনি প্ৰভাৱিত এলেকা বা লোকসকলৰ হিতৰ বাবে হ'লেও, যদি সেয়া জিলাৰ ভূগোলিক সীমাৰ বাহিৰলৈ বিস্তৃত হয়, তেন্তে সেই পৰিকল্পনা PMKKKY আঁচনিৰ অধীনত ৰাজ্য চৰকাৰৰ পূৰ্বানুমতি লৈহে গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

পঞ্চবাৰ্ষিক
দীৰ্ঘম্যাদী
পৰিকল্পনা আৰু
বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা

১৪ খ.

খনি প্ৰভাৱিত এলেকাৰ সকলো লোক বা অঞ্চলসমূহক এক পদ্ধতিগত আৰু নিৰ্ধাৰিত সময়সীমাৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণভাৱে সামৰি লোৱাৰ লগতে, জিলা খনিজ প্ৰতিষ্ঠান (DMF)-ৰ পুঁজি ব্যৱহাৰ কৰি কাম-কাজসমূহৰ সঠিক ৰূপায়ণ নিশ্চিত কৰাৰ বাবে দীঘলীয়া পৰিকল্পনা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত তলত উল্লেখ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ অত্যাৱশ্যক হ'ব, যথা:-

- (১) জিলাসমূহে দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনা (Perspective Plan) প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে একাডেমিক প্ৰতিষ্ঠান, প্ৰসিদ্ধ সংস্থা বা এজেন্সীৰ জৰিয়তে এটা ভিত্তি পৰ্য্যায়ৰ সমীক্ষা (Baseline Survey) সম্পাদন কৰিব। গ্ৰাম সভা বা স্থানীয় স্বায়ত্ত্ব শাসন সংস্থাসমূহে প্ৰয়োজন-আধাৰিত মূল্যায়ন প্ৰতিবেদন (Need Assessment Report) প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰিব পাৰে। যদি কোনো চৰকাৰী বিভাগে ইতিমধ্যে ভিত্তি সমীক্ষা সম্পন্ন কৰি থয়, তেন্তে জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-এ সেই সমীক্ষাৰ ফলাফল ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। এই সমীক্ষাসমূহৰ উল্লেখ আৰু মুখ্য পৰ্যবেক্ষণসমূহ প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা জিলাৰ দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ব।
- (২) ভিত্তি সমীক্ষা বা যিকোনো ধৰণৰ সমীক্ষা বা মূল্যায়নৰ জৰিয়তে চিনাক্ত কৰা পৰ্যবেক্ষণ আৰু ঘাটীৰ আধাৰত, জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-এ পঞ্চবৰ্ষীয় কৌশল প্ৰস্তুত কৰিব আৰু সেই কৌশল দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ব। পঞ্চবৰ্ষীয় দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ সময়ত DMF-ৰ বৰ্তমান মজুত ৰাশি আৰু অহা পাঁচ বছৰ সময়ছোৱাৰ ভিতৰত সম্ভাৱ্য সংগ্ৰহ (likely accrual) বিবেচনাৰ অন্তৰ্গত হ'ব। এই পঞ্চবৰ্ষীয় দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনাখন বছৰৰ ভিত্তিত ভাগ কৰা কাৰ্য্যপঞ্জী (year-wise action plans) ৰূপে বিভাজন কৰা হ'ব।
- (৩) পঞ্চবৰ্ষীয় দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনাত খোৱা পানী, স্বাস্থ্য, শিক্ষা, মহিলা আৰু শিশুৰ কল্যাণ আদি উচ্চ প্ৰাধিকার খণ্ড হিচাপে ধৰি প্ৰতিটো খণ্ডৰ বাবে পৃথক অংশ থাকিব। লগতে, পথ, জলসিঞ্চন আদি অন্যান্য খণ্ডসমূহৰ বাবেও

পৃথক অংশ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ব।"

- (৪) পঞ্চবৰ্ষীয় দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনাখন জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ গৱৰ্ণিং কাউন্সিলে অনুমোদন কৰিব লাগিব আৰু DMF-ৰ ৱেবছাইটত প্ৰকাশ কৰিব লাগিব।
- (৫) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাসমূহ প্ৰত্যেক বছৰে গৱৰ্ণিং কাউন্সিলে অনুমোদন কৰিব লাগিব, আৰু সেইবোৰ পঞ্চবৰ্ষীয় দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনা আৰু পূৰ্ববৰ্ষসমূহত লক্ষ্য পূৰণত হোৱা সফলতাৰ আধাৰত প্ৰস্তুত কৰা হ'ব। বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা বা দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনাত অন্তৰ্ভুক্ত নহলেও আৱশ্যকতা অনুসৰি গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচিত কিছু অন্যান্য কামকাজ আৰু ব্যয়ো অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰি, কিন্তু সেইবোৰ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ মুঠ ব্যয়ৰ ১০% ৰ পৰা অধিক নহ'ব।
- (৬) ৰাজ্য চৰকাৰে ভিত্তি সমীক্ষা আৰু পঞ্চবৰ্ষীয় দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতৰ বাবে প্ৰসিদ্ধ সংস্থা, এজেন্সী বা বিশ্ববিদ্যালয়সমূহক তালিকাভুক্ত (empanel) কৰিব পাৰে।
- (৭) গৱৰ্ণিং কাউন্সিলে বিত্তীয় বৰ্ষসমূহত গ্ৰহণযোগ্য প্ৰকল্পসমূহৰ তালিকা সন্নিবিষ্ট পঞ্চবৰ্ষীয় দৃষ্টিভংগী পৰিকল্পনা আৰু বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাখন অনুমোদন কৰিব।"

জিলা
খনিজ
ফাউণ্ডেচন
ৰ (DMF)
ধনৰ
স্থানান্তৰত
সীমাবদ্ধতা

১৪ গ.

- (১) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন দ্বাৰা পুঁজিৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত আইনখনৰ ধাৰা ৯খ -ৰ বিধানসমূহৰ কঠোৰ ৰূপে পালন নিশ্চিত কৰা হ'ব।
- (২) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ পৰা ৰাজ্যৰ কোষাগাৰ, ৰাজ্য পৰ্যায়ৰ পুঁজি, মুখ্যমন্ত্ৰীৰ সাহায্য পুঁজি বা আন যিকোনো পুঁজি বা আঁচনিলৈ যিকোনো ধৰণে ধন স্থানান্তৰ কৰা নহ'ব।
- (৩) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ পুঁজিৰ পৰা ব্যয় কৰিবলৈ কোনো ধৰণৰ অনুমোদন বা অনুমতি ৰাজ্য চৰকাৰ বা কোনো ৰাজ্য পৰ্যায়ৰ সংস্থাৰ দ্বাৰা ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত প্ৰদান কৰা নহ'ব।
- (৪) এখন জিলাৰ ভিতৰত থকা প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে খনন প্ৰভাৱিত অঞ্চলসমূহৰ বাহিৰে অথবা বিধি ২-ৰ উপ-বিধি (১)-ত সংজ্ঞায়িত প্ৰভাৱিত লোকসকলৰ বাহিৰে অন্য কোনো উদ্দেশ্যৰ বাবে কোনো ধনৰ ব্যয় কৰা নহ'ব।
- (৫) নিয়ম ১৪ক-ৰ উপ-নিয়ম (৪)-ত উল্লিখিত ব্যৱস্থাৰ বাহিৰে, কোনো ধন এখন জিলাৰ

খনিজ ফাউণ্ডেচনৰ পৰা আন এখন জিলাৰ খনিজ ফাউণ্ডেচনলৈ কোনো কাৰণত স্থানান্তৰ কৰা নহ'ব।

(৬) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ পুঁজিৰ ব্যয় অনুমোদনৰ একমাত্র অধিকাৰ DMF-ৰ গৱৰ্ণিং কাউন্সিলৰ হ'ব। ৰাজ্য চৰকাৰ বা ৰাজ্যিক স্তৰৰ কোনো সমিতিয়ে প্রকল্প অনুমোদন, পুঁজিৰ মঞ্জুৰি বা ব্যয়ত প্রভুত্ব বিস্তাৰকাৰী কোনো ক্ষমতা ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰে।

(৭) এই কাৰ্য্য কেৱল প্রধানমন্ত্রী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ অধীনত মঞ্জুৰিকৃত প্রকল্পসমূহৰ মনিটৰিং আৰু কাৰ্য্যকৰী ৰূপায়ণলৈ সীমিত থাকিব।"

নিয়ম ১৬-ৰ
সংশোধনঃ

৯. মূল নিয়মাবলীৰ, নিয়ম ১৬-ত,

(১) উপ-বিধি (১)-ৰ পাছত, তলত দিয়া নতুন উপ-বিধি (১ ক) সংযোজিত কৰা হ'ব, যথা:-

"(১ ক) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ হিচাব-পত্ৰ প্রতি বছৰে DMF-এ নিযুক্ত কৰা এজন চাৰ্টাৰ্ড একাউণ্টেণ্ট অথবা ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্ধাৰিত কৰাঅন্য কোনো পদ্ধতিৰ জৰিয়তে অডিট কৰা হ'ব, আৰু উক্ত অডিট প্রতিবেদন বাৰ্ষিক প্রতিবেদনৰ সৈতে একেলগে ৰাজহুৱা ক্ষেত্ৰত প্রকাশ কৰা হ'ব।"

(২) উপ-বিধি (১১)-ৰ পৰিৱৰ্তে তলত দিয়া নতুন উপ-বিধি প্রতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-

"(১১) প্রত্যেক জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন ট্ৰাষ্টৰ বাৰ্ষিক প্রতিবেদন বিধানসভাৰ আগত উপস্থাপন কৰিব লাগিব।"

(৩) উপ-বিধি (11)-ৰ পাছত তলত দিয়া নতুন উপ-বিধি (12) সংযোজিত কৰা হ'ব, যথা:-

"(১২) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ হিচাব-পত্ৰ মহালেখা পৰীক্ষক আৰু নিয়ন্ত্ৰক (Comptroller and Auditor General - CAG), তেওঁলোকে নিৰ্ধাৰণ কৰা সময়সূচী অনুসৰি অডিট কৰিব।"

নিয়ম ১৭-ৰ
সংশোধনঃ

১০. মূল নিয়মাৱলীত, বিধি ১৭নৰ স্থানত তলত দিয়া বিধিটো প্রতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-

ৰাজ্যস্তৰীয় ১৭। (১) তলত উল্লেখ কৰা সদস্যসকলৰ সৈতে এখন ৰাজ্যস্তৰীয়
পৰ্যবেক্ষণ পৰ্যবেক্ষণ সমিতি গঠন কৰা হ'ব, যথা:-
সমিতি

ক্র. নং	নাম	পদবী
১.	মুখ্য সচিব	অধ্যক্ষ
২.	জ্যেষ্ঠতম সচিব, খনি আৰু খনিজ সম্পদ বিভাগ	সদস্য-সচিব

৩.	বিত্ত বিভাগৰ জ্যেষ্ঠতম সচিব বা প্রতিনিধি	সদস্য
৪.	পৰিবৰ্তন আৰু উন্নয়ন বিভাগৰ জ্যেষ্ঠতম সচিব বা প্রতিনিধি	সদস্য
৫.	ভাৰত চৰকাৰৰ খনি মন্ত্ৰণালয়ৰ প্রতিনিধি	সদস্য

(২) ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ পৰ্যবেক্ষণ সমিতিৰ ক্ষমতা আৰু দায়িত্বসমূহ তলত দিয়া অনুসাৰে হ'ব, যথা:—

- (i) ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ পৰ্যবেক্ষণ সমিতিয়ে জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচনসমূহৰ (DMF) কাৰ্যসম্পাদন, স্বচ্ছতাৰ মানদণ্ডৰ মাপকাঠি, অডিট আৰু বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনৰ পৰ্যালোচনা আৰু পৰ্যবেক্ষণ কৰিব।
- (ii) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন ট্ৰাষ্টৰ কাৰ্যসম্পাদনত উদ্ভৱ হোৱা যিকোনো বিবাদৰ ক্ষেত্ৰত মীমাংসাৰ বাবে মধ্যস্থতা কৰাৰ ক্ষমতা।
- (iii) ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্ধাৰিত কৰি দিয়া অনুসৰি ভূতত্ত্ব আৰু খনি সঞ্চালকালয়, অসমে ৰাজ্যত থকা বিভিন্ন জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-সমূহৰ কাৰ্যকলাপ পৰ্যবেক্ষণৰ বাবে 'ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ নোডেল DMF চেল' নামৰ এখন কোষ গঠন কৰিব আৰু এই কোষটোৱে ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ পৰ্যবেক্ষণ সমিতিৰ সচিবালয় হিচাপে কাম কৰিব।
- (iv) ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ পৰ্যবেক্ষণ সমিতিখনে বছৰি কমেও দুবাৰ বৈঠক কৰিব লাগিব।

নিয়ম ১৮-ৰ
সংশোধনঃ

১১. মূল নিয়মাবলীৰ, নিয়ম ১৮-ত,

(i) উপ-বিধি (১)-ৰ ঠাইত তলত দিয়া বিধান প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-

"(১) ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্ধাৰিত কৰা প্ৰক্ৰিয়া অনুসৰি জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচনে (DMF)-এ কাম বা সামগ্ৰী সংগ্ৰহ কৰিব পাৰে, আৰু সম্ভৱ হলে GeM প'ৰ্টেলৰ জৰিয়তে এনেধৰণৰ সংগ্ৰহ কৰিব।"

(ii) উপ-নিয়ম (৫)-ৰ স্থানত তলত দিয়া নিয়মটো প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-

"(৫) সকলো এক্সিকিউটিং এজেন্সী আৰু উপভোক্তাসকললৈ ধনৰ স্থানান্তৰণ কেৱল তেওঁলোকৰ বেংক একাউণ্টত ডাইৰেক্ট বেনিফিট ট্ৰান্সফাৰ (DBT)-ৰ জৰিয়তে কৰা হ'ব।"

নিয়ম ২০-ৰ
সংশোধনঃ

১২. মূল নিয়মাবলীৰ, বিধি ২০-ৰ স্থানত তলত দিয়া নিয়মটো প্ৰতিস্থাপন কৰা হ'ব, যথা:-

"২০।(১) প্ৰত্যেকখন ফাউণ্ডেচনে এটা ৱেবছাইট বা জিলা প্ৰশাসনৰ ৱেবছাইটত এটা নিৰ্দিষ্ট অংশ প্ৰস্তুত কৰিব আৰু সংৰক্ষণ কৰিব, য'ত তলত উল্লিখিত তথ্যসমূহ আপলোড আৰু নিয়মিতভাৱে আপডেট কৰি ৰখা হ'ব,

যথা:-"

- (ক) DMF-ৰ গৱৰ্ণিং কাউন্সিল আৰু মেনেজিং কমিটি সংগঠন-সংৰচনাৰ বিস্তৃত বিৱৰণ।
 - (খ) খননৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত অঞ্চলসমূহ আৰু লোকসকলৰ তালিকা (আৱশ্যক অনুসৰি পৰ্যায়ক্ৰমে নবীকৰণসহ)।
 - (গ) পট্টাধাৰী আৰু আন লোকৰ পৰা লাভ কৰা সকলো অনুদানৰ ত্ৰৈমাসিক বিৱৰণ।
 - (ঘ) DMF-ৰ সকলো সভাৰ কাৰ্যসূচী, কাৰ্যবিবৰণী আৰু গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপৰ প্ৰতিবেদন (ATR)।
 - (ঙ) পঞ্চবাৰ্ষিক দৃষ্টিভঙ্গী পৰিকল্পনা, অন্তিম পুঁজিৰ বিনিয়োগৰ বিৱৰণ, বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা আৰু বাজেট, কৰ্মাদেশ আৰু বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন — এই সকলো নথি জাৰী হোৱা তাৰিখৰ ৩০ দিনৰ ভিতৰত আপলোড কৰিব লাগিব।
 - (চ) প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)ৰ অধীনত গ্ৰহণ কৰা সকলো ongoing কাম-কাজ, পৰিকল্পনা বা আঁচনিৰ অনলাইন স্থিতি ৱেবচাইটত উপলব্ধ কৰি ৰাখিব লাগিব। ইয়াত কামৰ বিৱৰণ, উপভোক্তাসকলৰ বিৱৰণ, অনুমানিত ব্যয়, কাৰ্য্য নিৰ্বাহী সংস্থাৰ নাম, কাম আৰম্ভ হোৱাৰ আৰু সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ সম্ভাৱ্য তাৰিখ, আগৰ প্ৰান্তিক (quarter) পৰ্যন্ত আৰ্থিক আৰু ভৌতিক অগ্ৰগতি আদিৰ বিৱৰণ সন্নিৱিষ্ট থাকিব লাগিব।
 - (ছ) বিভিন্ন কল্যাণমূলক আঁচনিৰ অধীনত উপকৃতসকলৰ তালিকা।
 - (জ) সূচনা অধিকাৰ আইন (RTI Act)-ৰ অধীনত স্বেচ্ছামূলকভাৱে প্ৰকাশ কৰা তথ্যৱলী।
- (২) প্ৰতিটো ফাউণ্ডেচনে প্ৰকল্প স্থানত এখন নিৰ্দিষ্ট বিজ্ঞপ্তি ফলকত প্ৰকল্পটোৰ বিৱৰণ আৰু মঞ্জুৰি প্ৰাপ্ত ধনৰ ৰাশি প্ৰদৰ্শন কৰিব।
 - (৩) প্ৰতিটো ফাউণ্ডেচনে প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ অধীনত ৰূপায়িত কৰা আঁচনিৰ বিষয়ে সচেতনতা সৃষ্টি কৰাৰ উদ্দেশ্যে তথ্য, শিক্ষা আৰু যোগাযোগ (IEC) সংক্ৰান্তীয় কাৰ্যকলাপ যেনে- ছচিয়েল মিডিয়া, চলচ্চিত্ৰ, ভিডিঅ' আদি মাধ্যমেৰে চলাব।
 - (৪) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচনে (DMF)ৰ কাৰ্যদক্ষতা সম্পৰ্কীয় তথ্য, যেনে পুঁজি জমা আৰু কাম-কাজৰ ৰূপায়ণ আদিৰ বিষয়ে ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্দিষ্ট কৰি দিয়া বিন্যাস আৰু পদ্ধতি অনুসৰি ৰাজ্য চৰকাৰক আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ খনি মন্ত্ৰালয়ক অৱগত কৰিব।
 - (৫) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ পৰিচালন সজীৱ কৰিবলৈ অনলাইন প'ৰ্টেল এটা বিকাশ কৰিব, য'ত প্ৰকল্পসমূহ অনুমোদন, ধন মুকলি আৰু প্ৰকল্পসমূহৰ কাৰ্যন্বয় পৰ্যবেক্ষণ কৰা হ'ব। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জনোৱা তাৰিখৰ পৰাই প্ৰতিখন DMF-এ বাধ্যতামূলকভাৱে এই অনলাইন প'ৰ্টেলৰ জৰিয়তে কেৱল প্ৰকল্পসমূহ অনুমোদন, ধন মুকলি আৰু কাৰ্যন্বয় পৰ্যবেক্ষণ কৰিব লাগিব।

- সংযোজন নোডেল ২২. নোডেল বিষয়া দায়বদ্ধ হ'ব-
বিষয়াৰ
দায়িত্বসমূহ
- (১) জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন ট্ৰাষ্ট (DMFTs), ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মাজত সমন্বয় স্থাপন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা;
 - (২) বিভিন্ন জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন ট্ৰাষ্ট (DMFT) ৰ ধনৰ সংগ্ৰহ আৰু ব্যৱহাৰৰ লগতে প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)-ৰ দিশ-নিৰ্দেশনানুসৰি প্ৰকল্পসমূহৰ ৰূপায়ণ পৰ্যবেক্ষণ কৰা ;
 - (৩) সকলো জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন ট্ৰাষ্ট (DMFT)-এ নিয়মিতভাৱে পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা, বাৰ্ষিক অডিট প্ৰতিবেদন আৰু বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰে সেয়া নিশ্চিত কৰা;"
 - (৪) "সকলো জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন ট্ৰাষ্ট (DMFT)-ৰ পৰা সংগৃহীত তথ্যৰ আধাৰত বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন আৰু বাৰ্ষিক অডিট প্ৰতিবেদনৰ সংকলন খনি আৰু খনিজ সম্পদ বিভাগলৈ দাখিল কৰা, যাতে সেই প্ৰতিবেদন ৰাজ্যৰ বিধানসভা বা কেবিনেটৰ আগত উপস্থাপন কৰা যায়।"
- অভিযোগ নিস্তাৰ ব্যৱস্থা ২৩. (১) "জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-এ অভিযোগ নিস্তাৰৰ বাবে এটা ব্যৱস্থা গঠন কৰি কাৰ্যকৰী কৰিব, যাতে প্ৰতিটো অভিযোগ উপায়ুক্ত বা চৰকাৰে নিৰ্ধাৰিত অন্য কোনো বিষয়া ওচৰত দাখিল কৰাৰ পৰা ৩০ (ত্ৰিশ) দিনৰ ভিতৰত নিষ্পত্তি কৰা হয় আৰু অভিযোগকাৰীক উপযুক্ত উত্তৰ প্ৰদান কৰা হয়।
- (২) "ৰাজ্য চৰকাৰে যিকোনো অভিযোগ বা ৰাজহুৱা অভিযোগ লাভ কৰাৰ পাছত নিশ্চিত কৰিব যে, জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-এ প্ৰতিটো অভিযোগ নিষ্পত্তি কৰে আৰু নিৰ্ধাৰিত সময়সীমাৰ ভিতৰত অভিযোগকাৰীক এটা উপযুক্ত উত্তৰ প্ৰদান কৰে।"
 - (৩) "জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ পুঁজিৰ অনুপযুক্ত ব্যৱহাৰ, পৰিয়ালৰ উন্নয়ন যোজনা সমূহৰ দুৰ্বল ৰূপায়ণ বা প্ৰধানমন্ত্ৰী খনিজ ক্ষেত্ৰ কল্যাণ যোজনা (PMKKKY)ৰ নিৰ্দেশনাবলী ভংগ কৰাৰ সন্দৰ্ভত যিকোনো অভিযোগ বা ৰাজহুৱা অভিযোগ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লাভ কৰাৰ পাছত, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে—
- (i) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উক্ত অভিযোগ ৰাজ্য চৰকাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰিব, যাতে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা উক্ত প্ৰেৰণ পোৱাৰ পৰা দুমাহৰ ভিতৰত এটা বিশদ কাৰ্যবাহী প্ৰতিবেদন (Action Taken Report)

দাখিল কৰে।

- (ii) বিকল্পস্বৰূপে, যদি উপযুক্ত বুলি গণ্য কৰে, তেন্তে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উক্ত অভিযোগৰ ভিত্তিত কেন্দ্ৰীয় দল বা যিকোনো তৃতীয় পক্ষৰ দ্বাৰা অনুসন্ধান কাৰ্য আৰম্ভ কৰিব পাৰে।
- (iii) কাৰ্য্যগ্ৰহণ প্ৰতিবেদন ৰাজ্য চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত, বা কেন্দ্ৰীয় দল বা অন্য কোনো তৃতীয় পক্ষৰপৰা প্ৰতিবেদন লাভ কৰাৰ পাছত, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৰাজ্য চৰকাৰক এক মাহৰ ভিতৰত প্ৰয়োজনীয় সংশোধনী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিব আৰু সেই সংশোধনী পদক্ষেপৰ কাৰ্য্যকৰণ সন্দৰ্ভত এখন প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিবলৈ ক'ব।

নিয়ম-
অনুসৰণ
ব্যৱস্থা

২৪. যদি কোনো জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF), —

- (i) যদি কোনো জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচনে (DMF) বিধি ১৪ A-ৰ উপ-নিয়ম (৩) অনুসৰি অন্তিম পুঁজি সংৰক্ষণ কৰাত ব্যৰ্থ হয়;
- (ii) বিধি ১৪ গ উলংঘা কৰি যদি কোনো পুঁজি স্থানান্তৰ কৰে
- (iii) বিধি ২০ অনুসৰি কোনো নিয়ম পালন কৰাত ব্যৰ্থ হয়;
- (iv) বিধি ১৬ অনুসৰি হিচাপ পৰীক্ষা কৰোৱাত ব্যৰ্থ হয়;
- (v) বিধি ১৬ অনুসৰি বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত আৰু প্ৰকাশ কৰাত ব্যৰ্থ হয়;
- (vi) বিধি ২৩ অনুসৰি ৰাজ্য চৰকাৰে দিয়া নিৰ্দেশনা অনুসৰণ কৰাত ব্যৰ্থ হ'লে, ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্দেশ প্ৰদান কৰিব-
 - (ক) যিকোনো বা সকলো নতুন কামৰ অনুমোদন বা ইতিমধ্যে অনুমোদিত কামসমূহৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণত স্থগিতাদেশ, আৰু/অথবা যিবিলাক বেংকৰ সৈতে জিলা খনিজ ফাউণ্ডেচন (DMF)-ৰ পুঁজি জমা আছে, বা যিবিলাক কাৰ্য্যকৰী সংস্থাৰ বেংক একাউন্টলৈ DMF-ৰ পৰা পুঁজি স্থানান্তৰ কৰা হৈছে, সেইবিলাকৰদ্বাৰা যিকোনো বা সকলো কামৰ বাবে পুঁজি মুকলিত স্থগিতাদেশ।
 - (খ) প্ৰয়োজনীয় সংশোধনী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছে বুলি সন্তুষ্ট হোৱাৰ পাছত, উক্ত স্থগিতাদেশ উঠাই লোৱা হ'ব।
 - (গ) ওপৰত উল্লেখ কৰা (ক) বা (খ) অনুসৰি

যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কোনো নিৰ্দেশ দিয়ে,
তেন্তে উক্ত নিৰ্দেশ বাতিল কৰাৰ ক্ষমতা
কেৱল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ হ'ব।

অজয় তিৱাৰী,
অতিৰিক্ত মুখ্য সচিব,
খনি আৰু খনিজাত দ্ৰৱ্য বিভাগ, অসম চৰকাৰ
দিছপুৰ, গুৱাহাটী-৬।